

VERSLAG

Vergadering
Raadscommissie (vergadering 6)
1 juli 2021 online

**Index verslag vergadering Raadscommissie
1 juli 2021
(vergadering 6)**

Agenda raadscommissie Beeldvorming (vergadering 6)

1.	Opening en vaststellen agenda beeldvorming	3
2.	Mededelingen voorzitter	3
3.	Concept verstedelijkingsstrategie MRA: wensen, opvattingen en bedenkingen	3

Agenda raadscommissie Oordeelsvorming (vergadering 6)

4.	Vaststellen agenda Oordeelsvorming	7
5.	Concept verstedelijkingsstrategie MRA: wensen, opvattingen en bedenkingen	7
6.	Zienswijze raad inzamelen PMD	11
7.	Grondstoffenvisie Regio Gooi en Vechtstreek	14

RAADSCOMMISSIE 1 JULI 2021

Aanwezig bij aanvang:

Voorzitter: H.H. Fennema (agendapunten 1 t/m 5) en mw. B. Verweij (vanaf agendapunt 6)

Griffier: B. Smeulders.

fracties: Hart voor Hilversum: J.A.C. Slingerland; D66: mw. A.A.S. den Daas; VVD: mw. H.M.G.J. van de Linde; GroenLinks: J.A. van Waarden; CDA: A. Yorulmaz; ChristenUnie: T. Pelsma, PvdA: mw. J. Kalk; SP: mw. B. Verweij; Leefbaar Hilversum: mw. J. van Oostveen; Hilversums Belang: mw. H. Bijl; Democraten Hilversum: J.E.M.G. Göbbels.

1. Opening en vaststelling agenda Beeldvorming (0.0)

De voorzitter:

- opent de vergadering om 20.00 uur en heet allen welkom;

De agenda Beeldvorming wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. Mededelingen voorzitter (0.2)

Er zijn geen mededelingen.

3. Concept verstedelijkingsstrategie MRA: wensen, opvattingen en bedenkingen (0.2)

Woordvoerders: Hart voor Hilversum: J.A.C. Slingerland; D66: mw. A.A.S. den Daas; VVD: mw.

H.M.G.J. van de Linde; GroenLinks: J.A. van Waarden; CDA: A. Yorulmaz; ChristenUnie: T. Pelsma,

PvdA: mw. J. Kalk; SP: mw. B. Verweij; Leefbaar Hilversum: mw. J. van Oostveen; Hilversums

Belang: mw. H. Bijl; Democraten Hilversum: J.E.M.G. Göbbels.

College: F.G.J. Voorink, wethouder.

Hart voor Hilversum:

- vraagt wie namens Hilversum zitting heeft in het bestuurlijk overleg van het platform Ruimte van de MRA, waarin na de zomer de opgehaalde wensen, opvattingen en bedenkingen, die zijn verwerkt in versie 3 van de verstedelijkingsstrategie, worden behandeld; ook informeert de fractie of de raad die versie 3 nog ter inzage krijgt; wethouder **Voorink** antwoordt dat wethouder Luijten van de gemeente Gooise Meren de regio in het platform Ruimte vertegenwoordigt; de raad krijgt in oktober a.s. een informatiebrief over versie 3 na de stuurgroepvergadering van 17 september a.s.

De ChristenUnie:

- informeert naar de procedure voor en status van eventuele amendementen en moties als de definitieve verstedelijkingsstrategie in het eerste kwartaal 2022 is vastgesteld; wethouder **Voorink** meent dat de raad altijd stukken kan amenderen en is er nog niet helemaal uit wat die amenderingen opleveren.

Democraten Hilversum:

- wijst op de opvatting van de raad die de Hilversumse samenleving eerst zich wil laten uitspreken over de omgevingsvisie en vraagt waarom het college dan toch weer voorstelt om in te stemmen met de polycentrische strategie; ook wordt gevraagd waarom is toegevoegd dat dit de discussie niet belast of beperkt is met betrekking tot de omgevingsvisie; wethouder **Voorink** noemt het alternatief de monocentrische strategie, waar alles op Amsterdam is afgestemd; men kan echter niet een heel ander model verzinnen en dit is de eerste keer dat er een besluit over kan worden genomen, dan wel een zienswijze kan worden ingediend; bij behandeling van de omgevingsvisie besluit de gemeente over de toekomst van Hilversum en het polycentrische model doet daar niets aan af.

De PvdA:

- is benieuwd hoe leefbaarheid is gedefinieerd en geoperationaliseerd; wethouder **Voorink** vindt die vraag technisch van aard en weet niet hoe die term precies is gedefinieerd in het stuk; allen hebben beelden over leefbaarheid, sociale cohesie en kwaliteit van de openbare ruimte.

D66:

- vraagt of het gemeentelijke eigen proces, omgevingsvisie fase 2, op tijd klaar zal zijn, gezien het recente uitstel en wanneer op zijn vroegst de zienswijze van de raad richting de regio en de MRA kan gaan; wethouder **Voorink** antwoordt dat het Hilversumse proces in beginsel op tijd klaar is; voor de zomer zou de raad nog een besluit kunnen nemen.

Hart voor Hilversum:

- informeert welke opbrengst van het participatieproces over de Omgevingsvisie 2040 dan ten minste zou moeten zijn opgehaald, verwerkt en gedeeld, teneinde te voorkomen dat er in de Nationale Omgevingsvisie onnodig meer komt te staan dan waarover bewoners en andere participanten zich in Hilversum hebben kunnen uitspreken; wethouder **Voorink** wijst op de opdracht voor de omgevingsvisie van een vormvrije organisatie en het niet opnemen van minimale eisen/opbrengsten.

D66:

- vraagt of de regio en Hilversum naast de A1 en de Gooicorridor ook extra werk maken van de A27, waarover geen concrete voorstellen in de stukken staan; wethouder **Voorink** attendeert erop dat de A27 in het Utrechtse deel ligt en niet binnen de MRA; wel is er aandacht voor de N201 en de N236; wellicht is het goed om de A27 in de redactie nog mee te nemen;
- is benieuwd of de regio Gooi en Vechtstreek, de gemeente Hilversum of de MRA in de planvorming van de MRU meekijkt en vice versa of de concept verstedelijkingstrajecten of de mobiliteitsafspraken gelijk oplopen; wethouder **Voorink** meent dat er daarover afstemming is op ambtelijk niveau.
- **Democraten Hilversum** vraagt of wat betreft de A1 het wellicht beter is aan te sluiten op de reactie van de regio op de provinciale omgevingsvisie, waarin is gezegd de A1 te ondertunnellen; wethouder **Voorink** sluit daarbij aan, maar de haalbaarheid daarvan is twijfelachtig; een onderzoek is de eerste stap naar de haalbaarheid;
- de **PvdA** vraagt hoe het verbeteren van de doorstroming op snelwegen aansluit op verbetering van de doorstroming in binnensteden; dit aspect staat niet in de stukken; wethouder **Voorink** staat zelf voor het eigen gemeentelijke wegennet aan de lat; als er doorstroombproblemen zijn in binnensteden worden die onderdeel van de lobby voor geldinzameling; naar doorstroming in de binnensteden is nog niet gekeken.

De ChristenUnie:

- vraagt wat op pagina 87 is bedoeld met een ‘maatschappelijk debat met een ongewisse uitkomst’; volgens wethouder **Voorink** gaat het om verkiezingen en keuzemomenten, die onzekerheid met zich meebrengen.

Leefbaar Hilversum:

- komt aan de hand van het stippenplan op pagina 22 en de plancapaciteit voor de drie Stationslocaties uit op minimaal 4.500 woningen en een maximum van 10.000 woningen, los van de andere woningbouwplannen in Hilversum en vraagt hoe het met die getallen zit; wethouder **Voorink** verwijst naar bijlage 5, waarin de gemeente Hilversum vrij stevig daarop heeft gereageerd, namelijk dat het een fout betreft; er zijn nadrukkelijk geen plannen voor de gemeente Hilversum.

Democraten Hilversum:

- merkt op dat hetgeen met de zienswijze wordt gedaan bekend is na het BO MIRT in november 2021; gevraagd wordt om een gespreksverslag van het BO MIRT; wethouder **Voorink** zegt

dat toe; uitkomsten van het BO MIRT rapporteert de minister aan de Kamer en hij zal die uitkomsten doorsturen aan de raad als die er zijn.

Hart voor Hilversum:

- verwijst naar de wethoudersbrief van 21 juni 2021, waarin staat dat het bovenregionale proces bereikbare steden niet synoniem is met de verstedelijkingsstrategie MRA; gevraagd wordt wanneer die twee concepten in elkaar overlopen, zodat de geheimhouding rond het proces bereikbare steden kan worden opgeheven en met inwoners kan worden gedeeld; wethouder **Voorink** heeft openbare info al met de commissie gedeeld; de geheimhouding heeft niet te maken met het proces van bereikbare steden, maar met posities van deelnemende gemeenten en specifieke financiën; doorgaans wordt die geheimhouding opgeheven na aanbesteding van de uitvoering.

De VVD:

- kijkt verder naar voren en is benieuwd om na een keuze voor verstedelijking als gemeente Hilversum deel te nemen aan de tafel die daarover gaat praten (MRA, platform Ruimte); wethouder **Voorink** vindt dat een interessante vraag; nu neemt Hilversum namens de regio daaraan deel; zelf deelnemen kan, maar dan moet men daarover afspraken maken;
- de **PvdA** vindt de vraag van de VVD aansluiten op de zienswijze van Hilversum en de zienswijze op de governance.

De PvdA:

- ziet in de zienswijze van de regio de constatering dat er geen gebiedsgerichte aanpak van de stikstofproblematiek is en vraagt waarom die er niet is en wat daarvan het gevolg is voor de geplande 11.500 woningen in de regio; wethouder **Voorink** moet stikstof bij bouwplannen toetsen; vaak gaat het om gebieden met intensieve veeteelt; tot nu toe is stikstof in Hilversum geen beletsel, maar hij durft dat niet voor de gehele regio te zeggen.

Hart voor Hilversum:

- vraagt of het OV-knooppunt Hilversum Mediapark nu niet tot het stadshart wordt gerekend; wethouder **Voorink** bevestigt dat; Station Mediapark zit wel in die scope, maar de omgeving daarvan niet; ambtelijk wordt daar nog aan gewerkt; bij initiatieven van derden zegt hij toe de raad daarover actief te zullen informeren.

De ChristenUnie:

- informeert naar de reden waarom de stukken Hilversum-Noord niet vermelden; wethouder **Voorink** heeft daarvoor momenteel geen uitgebreide plannen.

Democraten Hilversum:

- is benieuwd of het idee is om de rijksbijdrage beheeropgave landschap te koppelen aan het Geopark; wethouder **Voorink** vindt dat een goede suggestie.

De PvdA:

- vraagt of de wethouder het idee van de regio onderschrijft dat de sociale pijler in MRA-verband uitwerking behoeft; wethouder **Voorink** doet dat vanwege het willen werken aan een sociaal inclusieve regio;
- ziet in de zienswijze van de regio het thuiswerken als nieuwe norm opgenomen, welke norm het in de praktijk niet zal halen; de fractie vraagt wat de wethouder vindt van het opnemen van een dergelijke uitspraak in de zienswijze; wethouder **Voorink** snapt de zorg daarover;
- constateert in de zienswijze van de regio de vermelding van een economisch ecosysteem en vraagt wat daaronder wordt verstaan; wethouder **Voorink** noemt daarbij de samenhang tussen bedrijven, intelligentie en opleidingen;
- de **SP** vraagt zich af waarom de sociale paragraaf niet in de zienswijze staat; wethouder **Voorink** gaat het niet om zorgelementen, maar wel om bijvoorbeeld vervoerarmoede, dat sociale ongelijkheid in de hand werkt, en gemixte woonmilieus.

Leefbaar Hilversum:

- informeert of het al dan niet de bedoeling is om nog ongemengde bedrijventerreinen te hebben; wethouder **Voorink** licht toe dat gemengde bedrijventerreinen Kerkelanden en het Havenkwartier nog niet zo gemengd zijn als op andere plekken; voor het Media Park kan hij zich campus-achtige woningen voorstellen, maar die liggen niet voor de hand in het Havenkwartier; in het Arenapark zijn wel behoorlijk wat woningen voorzien.

Democraten Hilversum:

- vraagt uitleg over de zinsnede dat het voorstel geen financiële of organisatorische consequenties heeft, gezien de stijgende overhead bij de MRA; wethouder **Voorink** stelt dat er voor Hilversum geen financiële of organisatorische consequenties zijn, maar mogelijk bij de MRA wel; op dit moment worden die echter niet voorzien.

De PvdA:

- is benieuwd of er binnen de MRA een discussie is over eventuele grenzen aan economische groei in verband met andere ontwikkelingen; wethouder **Voorink** zit niet bij die overleggen en weet dus niet wat daar besproken wordt; wel weet hij zeker dat bij wethouders en politieke partijen dergelijke thema's wel voorbijkomen; de MRA is opgericht voor het versterken van de samenwerking en de economie in de metropoolregio; hij meent dat er wel kritische geluiden zijn;
- **Democraten Hilversum** vraagt waarom het thema 'gezonde leefomgeving' ontbreekt, gezien de brief van de minister daarover; wethouder **Voorink** verwijst naar pagina 5, waar iets over een gezonde leefomgeving staat.

Hart voor Hilversum:

- herinnert aan de deelregiosessie van de MRA op 23 september jl. waarin duidelijk werd dat de MRA-verstedelijkingsstrategie een systeem- en gebiedsopgave bevat met tenminste zes keuzevraagstukken; het dominante keuzevraagstuk biedt wel kansen om binnen de regio de portefeuilleverdeling te heroverwegen en gevraagd wordt of de wethouder dat kan volgen; wethouder **Voorink** kan die lijn volgen, maar denkt dat er bij andere gemeenten niet veel animo is om de portefeuilleverdeling te heroverwegen; in de volgende bestuursperiode zou daarvoor gelobbyd moeten worden of is te overwegen zelf bij de MRA te gaan zitten.

De SP:

- vraagt of de wethouder kennis heeft genomen van de uitspraak van de Raad van State over bouw bij windmolens die een bom onder de verstedelijkingsstrategie kan leggen en of de wethouder bereid is dat vraagstuk in te brengen bij de zienswijze; de **voorzitter** vindt dit een punt om aan de orde te stellen bij de oordeelsvorming.

De PvdA:

- vraagt of de zienswijze een uitgelezen kans is om op het verdwijnen van de IC-verbinding met Amsterdam CS te reflecteren; wethouder **Voorink** erkent dat dat een punt van zorg zou kunnen zijn dat kan worden toegevoegd;
- informeert naar het oorzakelijk verband tussen 'economische groeimogelijkheden, goed opgeleide beroepsbevolking, sociaal evenwicht en hoge kwaliteit van de leefomgeving' en 'de noodzaak van voldoende huizen voor praktijkgeschoolde werknemers om toekomstige welvaart en welzijn in de regio te borgen'; welvaart en welzijn gaan namelijk iedereen aan; wethouder **Voorink** vindt dat taalgebruik ook wat ronkend en deelt de verwondering daarover.

Leefbaar Hilversum:

- vindt de lijn van MRA naar de regio en de gemeente verwarrend en vraagt daarover om uitleg; wethouder **Voorink** legt uit dat het Rijk besluit over de investeringsstrategie en de gemeenten over de dingen die de gemeente aangaan; tegelijkertijd heeft het Rijk afgesproken voor een aantal gebiedsuitwerkingen en strategieën te willen samenwerken met de MRA; daar worden

echter geen officiële besluiten genomen, maar die nemen gemeenten of het Rijk; dat veroorzaakt de ingewikkeldheid.

D66:

- is benieuwd wat uit de investeringsstrategie duidelijk wordt; wethouder **Voorink** gaat het om de manier waarop en het tempo waarin investeringen worden gedaan; dat bepaalt de kansen van de regio Gooi en Vechtstreek en de gemeente Hilversum; het Rijk bepaalt de investeringsstrategie en hij kan zich voorstellen dat het Rijk voor de grote klappers op het gebied van woningbouw gaat, gezien de woningnood.

4. Vaststellen agenda Oordeelsvorming (0.53)

De agenda Oordeelsvorming wordt ongewijzigd vastgesteld

5. Concept verstedelijkingsstrategie MRA: wensen, opvattingen en bedenkingen (0.53)

*Woordvoerders: Hart voor Hilversum: J.A.C. Slingerland; D66: mw. A.A.S. den Daas; VVD: mw. H.M.G.J. van de Linde; GroenLinks: J.A. van Waarden; CDA: A. Yorulmaz; ChristenUnie: T. Pelsma, PvdA: mw. J. Kalk; SP: mw. B. Verweij; Leefbaar Hilversum: mw. J. van Oostveen; Hilversums Belang: mw. H. Bijl; Democraten Hilversum: J.E.M.G. Göbbels.
College: F.G.J. Voorink, wethouder.*

Hart voor Hilversum:

- vindt een aparte zienswijze van de gemeente Hilversum dringend noodzakelijk;
- onderschrijft de conceptzienswijze van Hilversum als onder het begrip ambitie datgene wordt verstaan waarover de raad en inwoners en andere belanghebbenden zich in het verleden konden uitspreken;
- merkt op dat de MRA-strategie uiteindelijk de uitwerking zal zijn van de Nationale Omgevingsvisie vastgesteld door de Tweede Kamer; het is echter de vraag in welke mate Hilversum die kan uitvoeren; daarover moeten inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties zich in de Omgevingsvisie 2040 en het omgevingsplan nog uitspreken; ook de raad moet daarover vaker besluiten; het college moet bij de planvorming zorgvuldigheid aan de dag leggen;
- meent dat de Foto van Hilversum het doel kwaliteit van de omgeving dient;
- stelt dat inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties zich moeten uitspreken over het in kaart brengen van fysieke ruimtelijke behoeften;
- wijst op de winstwaarschuwing van de MRA-directeur die luidde: ‘het vooraf maken van een integrale afweging en het tijdig en goed daarbij betrekken van burgers, ondernemers en andere belanghebbenden voorkomt dat in een later stadium blijkt dat de in gang gezette planvorming en mogelijk gewenste ontwikkelingen alsnog onmogelijk of onwenselijk blijven.’; Hart voor Hilversum trok mede daardoor aan de noodrem om het proces van het Sleutelgebied te stoppen;
- stelt dat bij verdere beleidsontwikkeling en planvorming de participerende inwoners en anderen een vaste plaats aan de voorkant moeten krijgen, waarvoor nog spelregels moeten worden gemaakt; bij dit alles moet het college maatwerk naar Hilversums model betrachten;
- wil door het college tijdig worden geïnformeerd, waar het betreft de verdere mogelijke tweezijdige ontwikkeling van de OV-knooppunten Arenapark en Mediapark;
- wenst dat de ambtelijke inbreng die met de MRA wordt gedeeld ook steeds door het college wordt gevolgd en waar mogelijk met de raad wordt gedeeld.

De SP:

- kan zich niet aan de indruk onttrekken dat in bepaalde projecten gestapt wordt, omdat Hilversumse wethouders niet aan tafel zitten;
- verwacht van het college aan te geven welke projecten spelen en aan welke projecten het college overweegt deel te nemen;
- voorziet nu al dat die projecten er zijn en waarschuwt daarvoor;
- ziet een inhoudelijke reactie op de stukken vanuit de gemeenteraad ontbreken;

- stelt dat de gemeente Hilversum juist niet de maximale ruimte wil benutten om hogere grenswaarden vast te stellen in het kader van een gezonde leefomgeving; de zienswijze stelt niet dat anders te willen;
- wil de MRA meedelen dat de gemeente tegengaan van armoede en inclusie belangrijk vindt;
- constateert dat de natuur in de verdrukking komt en daarover niets in de zienswijze staat;
- noemt het idee om Hilversum kunstmatige intelligentiestad te laten zijn bizar;
- is genegen om Hilversum een meer inhoudelijke zienswijze te laten geven op natuur en woningen, een gezonde leefomgeving, grenswaarden en niet zomaar te verhogen en verdichten;
- wil ook een eigen zienswijze als gemeente Hilversum inbrengen.

D66:

- vindt de zienswijze van Hilversum een terechte aanscherping van die van de regio; er is duidelijkheid over het niet erkennen van de politieke realiteit;
- vindt het zeer gewenst en nodig dat de MRA de ontwikkeling van het stadshart erkent;
- is van mening dat er in de integraliteit van de plannen heel veel aandacht en plaats is voor duurzaamheid, landschappelijke inrichting, aansluiten van natuurgebieden, groene mobiliteit, waterberging, leefbaarheid en beheer van recreatiegebieden;
- is van opvatting dat het goed is dat de woningbouw de hoogste prioriteit van grote opgaven heeft, gezien het woningtekort; om resultaten te boeken zal men door moeten, maar zij wil niet inboeten op een zorgvuldige besluitvorming, zodat eventueel langer nodig is om tot een oordeel over de verstedelijkingsstrategie te komen;
- acht het maatschappelijk draagvlak onder de inwoners van groot belang en wil daarom Hilversummers zo goed mogelijk blijven informeren;
- wil de raad ook zo goed mogelijk aangehaakt blijven zien bij de verstedelijkingsstrategie, zodat het belangrijk is dat raden en Staten nog een zienswijze kunnen geven op versie 3, waarbij ook de fasering en investeringsstrategie bij worden geleverd;
- staat daarover ook informatiesessies voor gezamenlijke raden voor, wat de wethouder wellicht kan meenemen bij het portefeuillehoudersoverleg.

Hilversums Belang:

- meent dat de zienswijze terecht de blunders over Noord en Mediapark op stevige toon corrigeert;
- ziet dat is verwezen naar het feit dat weer een document in strijd met besluitvorming van de Hilversumse raad over het Sleutelgebied wordt gedrukt;
- is het ermee eens dat het vertrouwen in de bovenregionale samenwerking is beschadigd;
- suggereert dat het college de afmelding van het Sleutelgebied onvoldoende heeft gedaan, omdat dat alleen mondeling is gebeurd;
- blijkt het dat superbinnenregionaal van alles wordt geregeld waar de Hilversumse raad geen vat op heeft; het lot als zelfstandige gemeente komt zo steeds meer onder druk te staan; het democratische gat wordt daardoor steeds onoverbrugbaarder, wat voor de fractie niet aanvaardbaar is.

Democraten Hilversum:

- vindt het goed dat de raad heeft bijgestuurd en dat er wijzigingen zijn gekomen, maar de gemeente is er nog niet;
- wil eerst de uitspraak van de Hilversumse samenleving op de omgevingsvisie weten eer in te stemmen met de polycentrische verstedelijkingsstrategie;
- noemt de stelling onjuist dat het MRA-verstedelijkingsconcept het gesprek met de Hilversumse samenleving over de omgevingsvisie Hilversum 2040 niet belast of beperkt en vindt het gewenst die passage te schrappen;
- vindt het de vraag wie wie bestuurt; het spel zou volgens de Gooi en Vechtstreek gespeeld moeten worden; het informele regionale orgaan MRA zei namelijk tegen de Hilversumse Rekenkamer niet te werken met de regio Gooi en Vechtstreek, maar alleen met afzonderlijke gemeenten;

- vraagt zich af of het college nog steeds voorstander is van één regionale zienswijze;
- verwacht van de MRA geen nota van beantwoording over de BO MIRT, evenals een brief van de minister aan de Tweede Kamer over wat is besloten; wel wordt een gespreksverslag verwacht van het BO MIRT-overleg zoals opgenomen door de MRA-delegatie; die wens is toe te voegen aan de zienswijze als oproep voor transparant bestuur.

De PvdA:

- velt een oordeel over de MRA-verstedelijkingsstrategie en de zienswijze daarop van de regio en de gemeente Hilversum;
- noemt de vele tekst van het stuk soms volstrekt nietszeggend en vaak modieus en wollig;
- stelt dat niemand tegen de menselijke maat, hoge leefkwaliteit en internationale oriëntatie is;
- vraagt hoe het polycentrische model zich verhoudt tot het uittreden van Amsterdam uit het GNR; het gaat vooral over de economie en de vraag hoe men blijft groeien, waarbij economische groei als een zelfstandig doel wordt gezien; niet één keer wordt de wezenlijke vraag gesteld of groei altijd goed is;
- wijst erop dat de afgelopen jaren de woningproductie in de MRA volledig is opgeslokt door de toename van het aantal kenniswerkers; de vraag is of die weg verder moet worden opgegaan;
- betreurt het dat de door Liander aan decentrale overheden aangevraagde lening van € 600 miljoen voor aanpassing van het elektriciteitsnetwerk niet in het stuk is meegenomen; die aanpassing gaat ook om de vraag hoeveel groei men aan kan; meer is niet altijd goed; bezinningsvragen missen in de strategie en de zienswijzen van de regio en Hilversum;
- constateert dat geen afspraak is gemaakt over wat leefbaarheid; daarom worden er 53.000 woningen toegevoegd aan de zeven stadsharten;
- ziet aan het hart van Hilversum grenzen zitten: 11.500 woningen in 2040 en 115.000 arbeidsplaatsen; de ambitie tot 2030 is 3.000 woningen; hoe ambities zich tot elkaar verhouden is niet duidelijk;
- sluit zich aan bij de SP over het gebrek aan visie op een aantal delen in de zienswijze.

GroenLinks:

- meent dat verstedelijking ook gaat om groen, blauw en de leefomgeving; de visie gaat om samenhangende opgaven in de regio; dat is een hoger schaalniveau;
- wil bij de omgevingsvisie uitgaan van eigen gemeentelijke beslissingskracht;
- meent dat de MRA naast bedreigingen ook kansen biedt, zoals een rijksbijdrage voor het Geopark;
- erkent dat er grenzen aan de groei zitten;
- lijkt het verstandig de titel 'Metropool van wereldklasse' af te schalen tot 'Metropool van grote klasse';
- bevreemdt het dat de intercity naar Amsterdam CS verdwijnt als Hilversum een van de stadsharten is en wil zich daarvoor hard maken.

De ChristenUnie:

- baart het zorgen dat Hilversum niet altijd even goed aan tafel zit en dat de mobiliteit niet altijd goed tot uiting komt in het dossier;
- meent dat de gemeente Hilversum ook zelf zaken qua verstedelijking kan invullen, zoals het Circusterrein en de Korte Noorderweg;
- mist de eigen slagkracht van de gemeente Hilversum en is benieuwd hoe de wethouder daartegenaan krijgt;
- vindt de aandacht voor het behoud van de praktijkgeschoolde werkgelegenheid positief en wil van de wethouder horen hoe de MRA daaraan een bijdrage levert;
- is blij met de stevige taal over de foutieve kaartbeelden en heeft in die zin ook geleerd van het Sleutelgebied;
- mist het verdwijnen van de intercityverbinding en werkgelegenheidsgebieden in de zienswijze, waarin Hilversum een actieve rol kan spelen, zoals het op de fiets krijgen van mensen die werken op het Media Park;

- is bang dat door het verdiepen en verbreden van snelwegen de Diependaalselaan en de Johannes Geradtsweg nog drukker worden.

De VVD:

- is ingenomen met de duidelijke uitspraken in de zienswijze van het college;
- is blij met het betrekken van verstedelijking als onderwerp in participatie over de omgevingsvisie, gezien de enorme behoefte aan woningen, die vooral binnenstedelijk moeten komen;
- hoopt op het opstellen van principes waaronder verantwoord woningen toe te voegen zijn;
- is benieuwd wat er voor nodig is om bij de MRA als gemeente zelf ambtelijk en bestuurlijk mee te kunnen draaien bij de komende stappen in het traject;
- waardeert de samenwerking in de regio, maar de MRA werkt formeel met individuele gemeenten, zodat de zienswijze rechtstreeks naar de MRA kan worden gezonden.

Het CDA:

- vindt de Hilversumse zienswijze een terechte aanscherping;
- meent dat een aantal inhoudelijke punten veel beter moet worden aangehaald in de gemeentelijke zienswijze;
- is van oordeel dat voor zorgvuldige besluitvorming langer de tijd genomen mag worden;
- stelt dat economische groei in balans met de omgeving moet zijn;
- vraagt zich af hoe sterk Hilversums aan tafel zit.

Leefbaar Hilversum:

- gaat minder in op de stukken, maar wel op verstedelijken en bouwen;
- stelt dat de verstedelijkingsstrategie een armoedestrategie is; een vergroeningsstrategie of verbeterstrategie vindt zij beter passen: oplossingen zoeken binnen de mogelijkheden;
- is van opvatting dat bezit geen rijkdom is, maar een gezonde leefomgeving wel; stenen maken niet gelukkig, maar groen wel;
- staat een inhoudelijke discussie over anders kijken naar wonen voor, bijvoorbeeld over kleiner, groter en anders wonen en meer delen;
- noemt een daling van de bevolking niet ondenkbaar, waarop het systeem niet flexibel is;
- ontkent de noodzaak van meer woningen niet, maar kan zich niet vinden in de wijze waarop oplossingen daarvoor worden bedacht; problemen over woningen zijn op een andere manier op te lossen, zonder dat daarvoor gebouwd hoeft te worden, zoals 100.000 recreatiewoningen bestemmen voor normale bewoning, boeren kleine woonvormen op hun erven laten toestaan, woningen splitsen en woningen in tuinen toestaan;
- wil meer inhoudelijk naar woonoplossingen kijken;
- is voor samenwerking met de regio en de MRA; bij Hilversum verstedelijken verliest men kracht van de stad en waarom mensen juist graag in Hilversum willen wonen.

Debat

De SP:

- wil de verstedelijkingsstrategie niet in het eerste kwartaal van 2022 definitief vaststellen, gezien de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2022, maar besluitvorming in het tweede kwartaal van 2022; dat kan als opdracht in de zienswijze worden gezet; **Democraten Hilversum** begrijpt die zorg, maar wil totdat de uitspraak van de samenleving is gedaan geen strategie vastleggen; de **SP** is het daarmee eens, wat dan besluitvorming in het vierde kwartaal van 2022 zou betekenen;
- de **PvdA** onderschrijft het betoog van de SP gezien de koppeling met de omgevingsvisie;
- de **VVD** vraagt of het niet vaststellen van de verstedelijkingsstrategie betekent dat die er niet komt of dat betekent dat de gemeente zelf moet besluiten hoe zij zich ten opzichte van het onderwerp verstedelijking verhoudt; de **SP** reageert dat niet besluiten betekent projecten te missen; geen enkele gemeenteraad zal echter in het eerste kwartaal van 2022 willen besluiten en zij pleit daarom voor de MRA te sturen.

Hart voor Hilversum:

- vraagt de PvdA of het vraagstuk verstedelijking eigenlijk bij BO MIRT thuishoort, omdat anders niet in de pas wordt gelopen met de faserings- en investeringsstrategie; de **PvdA** wil de besluitvorming over de verstedelijkingsstrategie minimaal over de zomer van 2022 heen tillen en die moet ook onderdeel worden van de nieuwe collegeprogramma's; er moet immers draagvlak zijn onder besluiten; **Hart voor Hilversum** pleit er dan wel voor na te gaan wat er speelt buiten de MRA; de **PvdA** denkt dat er prima mogelijkheden daarvoor zijn; gemeenten moeten besluiten kunnen nemen die gemeenteraden kunnen overzien; het is logisch rekening te houden met een aftredend college en aftredende raad en hun opvolgers.
- wethouder **Voorink** deelt de zorg ook en vraagt ook om extra tijd; het is te proberen te lobbyen voor besluitvorming in het vierde kwartaal 2022; uiteindelijk bepaalt echter het Rijk het tempo; de **SP** weet dat het Rijk heeft besloten met het MRA zaken te doen; de MRA betreft echter de gemeenten, zij bepalen; gemeenten zouden een amendement moeten indienen; de **PvdA** wijst op het demissionaire kabinet en heeft de laatste vier jaar niet zoveel daadkracht bij het Rijk gezien;
- wethouder **Voorink** stelt dat dat te proberen is; de MRA is een van de zeven regio's en misschien gaan andere regio's ook wel dwars liggen; **Democraten Hilversum** drukt de wethouder op het hart niet te denken in termen van dwars liggen; wethouder **Voorink** denkt het proces te kunnen versterken door meer te tijd te nemen.

De VVD:

- vraagt wat er voor nodig is om Hilversum ambtelijk en bestuurlijk zelfstandig mee te laten draaien in de MRA; wethouder **Voorink** leunt in het proces grotendeels op ambtenaren in de regio; als Hilversum zelfstandig wil opereren heeft dat dus ook interne implicaties; dit vindt hij niet het moment om dat te doen; bij ambities waarvoor de gemeente het lot zoveel mogelijk in eigen hand wil hebben is er meer aanleiding om zelfstandig te opereren;
- **D66** heeft gelezen dat aan het eind van de zomer door de regio een nota van beantwoording komt; dat speelt zich af van september tot november 2021, voor de BO MIRT; als daarin inzage wordt gegeven helpt dat wellicht in het proces; wethouder **Voorink** zegt in september a.s. een brief toe.

De SP:

- las dat alle zienswijzen komend najaar leiden tot een verbeterde derde versie van het verstedelijkingsconcept; daarnaast wordt de fasering verder uitgewerkt; in november krijgt de raad iets terug; zij pleit ervoor om voor de nieuwe colleges en raden ruimte te creëren; **D66** herinnert aan het antwoord van de wethouder in de beeldvormende vergadering dat er moet worden aangestuurd op een verlengde termijn; zij verwacht na BO MIRT nog iets te horen over zienswijzen en daarop te kunnen reageren, wat kennelijk niet het geval is.

Advisering aan de raad

Hart voor Hilversum, het **CDA**, **D66**, de **ChristenUnie**, de **VVD**, de **PvdA**, **GroenLinks**, de **SP**, **Hilversums Belang** en **Democraten Hilversum** vinden het voorstel rijp voor de raad met debat en maken een voorbehoud.

Leefbaar Hilversum vindt het voorstel niet rijp voor de raad.

6. Zienswijze raad inzamelen PMD (2.05)

Woordvoerders: Hart voor Hilversum: J.A.C. Slingerland; D66: M.J. Den Boer; VVD:

H.H. Fennema; GroenLinks: J.A. van Waarden CDA: --; ChristenUnie: B. Nanninga; SP: --; PvdA: C. Bakker; Leefbaar Hilversum: mw. J. van Oostveen; Hilversums Belang: mw. H. Bijl; Democraten Hilversum: D. Degives Mas.

College: B. Heller, wethouder.

De VVD:

- moet het van het hart het best pijnlijk te vinden dat inwoners meermaals in de krant en op tv hebben moeten zien dat ze een beetje voor de gek gehouden worden met PMD; PMD is niet kostendekkend en heeft nauwelijks milieurendement;
- twijfelt aan de opgevoerde € 6,3 miljoen als kosten om met PMD inzamelen te stoppen;
- denkt ook niet dat het nodig is om beide contracten te stoppen en één nieuw nascheidingscontract aan te gaan; restafval kan binnen het huidige restafvalcontract verwerkt worden; die optie lijkt niet te onderzocht;
- wijst op de stijgende kosten van € 3,2 miljoen, veroorzaakt door hogere inzamelkosten en een dalende vergoeding;
- vermoedt dat de stijgende kosten niet blijven binnen de € 3,2 miljoen, omdat PET-flessen en blikjes nog uit de afvalstroom gaan;
- vindt het stuk op veel punten onduidelijk en vermoedt dat er nog meer opties zijn;
- is het niet eens met de conclusie dat het € 6,3 miljoen extra zal kosten om met voorscheiding te stoppen;
- overweegt een amendement over een herberekening door een derde partij in te dienen; het risico is te groot dat het tekort van € 3,2 miljoen nog zal stijgen.

Hart voor Hilversum:

- zet ook vraagtekens bij het bedrag van € 6,3 miljoen;
- mist info over besparing van arbeids- en brandstofkosten bij minder afval ophalen; die daling betreft 30%;
- is van oordeel dat het voorstel een betere uitwerking behoeft en ziet het amendement van de VVD graag tegemoet.

Hilversums Belang:

- gaat het erom te maken te hebben met hoge kosten die inwoners moeten ophoesten, die daardoor nog maar met één afvalbak te maken krijgen, waardoor zij moeite hebben duurzaam met afval om te gaan;
- heeft moeite met het niet bewezen positieve milieueffect en om dan toch een investering te doen;
- kan en wil de Hilversummers niet verkopen al het afval in één afvalbak te gooien en dat de rekening dan wel vanzelf komt;
- kan leven met de zienswijze, maar vindt een andere doorrekening op korte termijn interessant; die moet dan wel heel erg veel verschillen om naar nascheiding toe te gaan.

D66:

- wijst erop dat de raad op 6 juli a.s. geen besluit neemt over voor- en nascheiding, maar wel over wanneer dat besluit eventueel wordt genomen; de timing van het adresseren van het bron- of nascheidingsvraagstuk is nu nogal ongelukkig; een stap terug naar nascheiding leidt tot € 6,3 miljoen extra kosten als weggegooid geld, een reden om dat niet te doen;
- vindt de informatievoorziening van de GAD niet aansluiten bij de informatiebehoefte van de commissie;
- vraagt de wethouder om complete en betrouwbare informatie en een plan van aanpak om de informatiebehoefte duidelijk te gaan voorzien;
- vindt het nu niet de tijd om een besluit over voor- en nascheiding te nemen en wil geen € 6,3 miljoen weggooien;
- ondersteunt de zienswijze.

GroenLinks:

- was geschokt hoeveel plastic huishoudens weggooien, namelijk 55 kg plastic per persoon; de afgelopen jaren kwam er beweging in de markt om minder plastic te gebruiken; bronscheiding is in die zin een succes en goed voor de bewustwording;
- kan zich voor de toekomst best voorstellen voor nascheiding te kiezen, maar de kosten van € 6,3 miljoen zijn niet acceptabel;
- kan zich vinden in de voorliggende zienswijze.

De PvdA:

- ziet het K+V-rapport de kern van de afvalverwerking bevatten: de verantwoordelijkheid leggen bij de producenten, die de hoeveelheid kunststofverpakkingen kunnen verminderen;
- ziet nauwelijks milieuwinst in de keuze tussen bron- en nascheiding;
- is van opvatting dat de keuze voor bronscheiding vooral financieel is bepaald;
- brengt naar voren dat de wethouder de fractie het verschil tussen de inzamelvergoeding voor bron- of nagescheiden materiaal niet heeft kunnen uitleggen; met de inzamelvergoeding is een beleidskeuze door het Afvalfonds gemaakt, wat bepalend is voor het handhaven van bronscheiding in de regio;
- is het eens met de zienswijze om tot 2026 bij bronscheiding te blijven;
- wil het bij de grondstoffenvisie wel hebben over de veranderende rol van de gemeente, nu de verantwoordelijkheid voor het halen van milieudoelen is komen te liggen bij de producenten, waar die hoort.

De ChristenUnie:

- ziet geen aanleiding om de huidige manier van inzamelen te wijzigen en stemt in met de zienswijze, ook omdat men de € 6,3 miljoen niet makkelijk wegrekent, ook niet met een nieuw onderzoek.

Leefbaar Hilversum:

- sluit aan bij het al gezegde;
- lijkt het goed om iets creatiefs te doen met de kliko's, zoals die veranderen in een regenton, een wormtuin of een plantenbak; zij kunnen worden gedoneerd aan inwoners en een groene bestemming krijgen.

Debat

De VVD:

- gaat het om € 6,3 miljoen voor de regio waarvan € 2 miljoen bij de gemeente Hilversum terechtkomt; een overschrijding van € 3,2 miljoen aan structurele kosten voor PMD-inzameling voor bewustwording (waarvan € 1 miljoen voor Hilversum) is hoog; gevraagd wordt of de stijgende kosten nu stoppen; **GroenLinks** heeft van de wethouder vernomen dat in € 6,3 miljoen alles is meegenomen.

Wethouder Heller:

- beantwoordt de vraag van Hart voor Hilversum door te stellen dat besparingen zijn meegenomen; de inzamelkosten van PMD zijn lager, maar die zijn verrekend met de lagere inzamelvergoeding; het financiële nadeel betreft de lagere inzamelvergoeding voor nagescheiden PMD ten opzichte van brongescheiden PMD en de hogere kosten voor het restafval;
- spreekt met klem tegen dat sprake zou zijn van incomplete en onbetrouwbare informatie; informatie is transparant en is in september 2020 in meerdere sessies aan raadsleden toegelicht; **D66** beweert niet dat info niet correct is, maar er verandert heel veel, zodat het nodig is een aantal dingen te laten doorrekenen en in een beeldvormende sessie over zaken door te praten; Wethouder **Heller** wil zo'n sessie graag faciliteren en neemt dat verzoek mee naar de GAD, maar dringt wel aan op het nemen van een besluit.

De PvdA:

- vraagt of het structurele tekort van de GAD van € 3,2 miljoen volgens de VVD volledig veroorzaakt is door PMD; de **VVD** antwoordt dat dat tekort inderdaad grotendeels door PMD is bepaald, wat te maken heeft met een overschatting van de kwaliteit van de PMD-stroom en de overschatting van de opbrengsten daarvan; ook zijn begrotingstechnisch wat dingen verkeerd gegaan, zoals het goed inschatten van personeels- en uitvoeringskosten, terwijl de voorwaarde van de raad was dat inzameling kostendekkend zou zijn.

De VVD:

- gelooft de wethouder dat de cijfers kloppen, maar heeft daarover wel twijfels;
- vraagt waarom de GAD aangeeft dat ook het restafvalcontract beëindigd moet worden als wordt gestopt met het voorscheidingscontract van de PMD; de GAD kan de scheiding zelf door een bedrijf laten doen en het daaruit voortkomende restafval via het bestaande gunstige restafvalcontract laten verwerken; wethouder **Heller** kan zich deze vraag voorstellen en gaat het dan om € 1,5 miljoen; die vraag neemt hij heel graag mee; de **VVD** zegt dat dat illustreert dat er nog ruimte zit in het bedrag van € 6,3 miljoen.

De PvdA:

- is blij met de toegezegde beeldvormende sessie en hoorde op een regiopodium dat bijna al het gescheiden PMD-afval in verbrandingsovens terecht komt;
- vraagt welk deel van het gescheiden materiaal zijn weg terugvindt naar de verpakkingindustrie; die vraag kan in de beeldvormende sessie worden beantwoord.

D66:

- vraagt in de beeldvormende sessie aandacht voor bewustwording van burgers over de circulaire economie.

Democraten Hilversum:

- is voor nascheiding als het gaat om plastic, blik en drinkpakken; het percentage nascheiding is hoger en het systeem is flexibeler door innovatie en te kunnen inspelen op nieuwe wetgeving;
- vindt communicatie het belangrijkste bij bron- en nascheiding.

Advisering aan de raad

Hart voor Hilversum, Democraten Hilversum en de **PvdA**, vinden het voorstel rijp voor de raad met debat en maken een voorbehoud.

Leefbaar Hilversum, de **ChristenUnie** en **D66** vinden het voorstel rijp voor de raad met debat.

Hilversums Belang en **GroenLinks** vinden het voorstel rijp voor de raad met debat en adviseren positief.

De **VVD** vindt het voorstel rijp voor de raad en adviseert positief als haar amendement wordt aangenomen. Als dat niet gebeurt adviseert zij negatief.

7. Grondstoffenvisie Regio Gooi en Vechtstreek (2.38)

Woordvoerders: Hart voor Hilversum: J.A.C. Slingerland; D66: M.J. Den Boer; VVD: H.H.

Fennema; GroenLinks: J.A. van Waarden; CDA: --; ChristenUnie: B. Nanninga; PvdA: C. Bakker;

Leefbaar Hilversum: mw. J. van Oostveen; Hilversums Belang: mw. H. Bijl; Democraten Hilversum:

D. Degives Mas.

College: B. Heller, wethouder.

D66:

- staat in principe positief tegenover het stuk en kijkt uit naar een spoedige terugkoppeling van de wethouder over de ja/ja-stickers aangezien de GAD het tegengaan van ongewenst drukwerk als rol van de gemeente heeft genoemd in het visiedocument.

De ChristenUnie:

- is positief over de grondstoffenvisie, waarin een duidelijke stap is gezet van een focus op afvalinzameling en -verwerking naar voorzichtige eerste stappen richting een circulaire economie, wat hard nodig is voor een goede toekomst van de aarde en alles wat daarop leeft;
- had graag een meer duidelijke rol van de gemeente in de visie terug willen zien, welke rol naar haar mening te zeer wordt onderschat;

- mist in het stuk de gemeentelijke rol in het circulair inkopen en aanbesteden en de circulaire gebiedsontwikkeling, welke rol de gemeente al voortvarend oppakt; het is een gemiste kans die insteek niet mee te nemen in de koppelkansen en de uitwerking van de uitvoeringsagenda;
- stelt dat gemeenten in de regio wel degelijk een groot verschil kunnen maken een markt creëren voor duurzame en circulaire oplossingen.

De VVD:

- vindt dat de grondstoffenvisie is gelukt en wil de duurzaamheidsprestaties uitgezet tegen de kosten primair laten zijn;
- wil focussen op het milieurendement;
- steunt de inzet van de R-ladder, maar twijfelt nog aan dienstverlening op maat;
- wil de GAD niet laten vergeten dat afvalcoaches, opleidingstrajecten en andere projecten niet ten koste mogen gaan van het primaire doel van het ophalen van vuilnis/grondstoffen.

De PvdA:

- vindt de omarming van de R-principes goed, die laten zien dat de verwerking van afval complex is en maatwerk vraagt;
- noemt de kern van het probleem de producent die het product in verpakkingen stopt; bronaanpak is de enige manier om het probleem in de kern op te lossen;
- wil in VNG-verband een vuist maken om de verantwoordelijkheid bij de producent te leggen;
- wil de GAD een uiterst efficiënte afvalinzamelaar laten worden die excellente service levert en de kosten omlaag brengt;
- verwacht belangrijke stappen vooruit in het uitvoeringsprogramma van de GAD op het gebied van service en kosten;
- is van mening dat de excellente service moet blijken uit een schoon Hilversum, waarbij de GAD de adviezen van K+V uitvoert en de kosten omlaag moeten; om de GAD daartoe aan te zetten mag de zienswijze stelliger worden.

Hilversums Belang:

- staat positief tegenover de grondstoffenvisie;
- vraagt aandacht voor een sterkere rol van de gemeente in de bewustwording van mensen voor het op een goede manier omgaan met milieugerelateerde zaken.

Hart voor Hilversum:

- ziet dat samen met de ChristenUnie vorig jaar gestelde vragen goed zijn verwerkt in de visie;
- noemt de zinsnede over de lage papierprijs inmiddels achterhaald;
- suggereert de PMD-bakken te vervangen door compostbakken.

Democraten Hilversum:

- merkt op dat door de klimaatcrisis, het schaarser worden van grondstoffen en de impact van schadelijke stoffen de urgentie van het anders omgaan met afval wordt gedeeld, wat nog niet terug te zien in het afvalscheidingspercentage;
- betreurt het dat bij het opstellen van de grondstoffenvisie bewoners niet meer zijn betrokken, temeer omdat draagvlak belangrijk is;
- mist aandacht voor uitgangspunten als hygiëne en het voorkomen van milieuvervuiling door illegale dump.

Leefbaar Hilversum:

- werd heel blij van de R-ladder;
- mist oplossingen op straatniveau, zoals wormenhotels en composthopen;
- vraagt aandacht voor wijkprojecten, zoals afval ophalen in de wijk;
- mist de samenwerking met lokale partijen, zoals geef- en neemhoeken bij milieustraten waardoor materialen opnieuw te gebruiken zijn.

GroenLinks:

- ondersteunt de gedachte van Leefbaar Hilversum over de geef- en neemhoeken;
- ondersteunt de grondstoffenvisie;
- vindt de productenverantwoordelijkheid belangrijk;
- raadt de commissieleden aan de Tegenlichtdocumentaire van Thomas Rau te bekijken.

Debat

D66:

- kijkt anders tegen het primaire doel van de GAD dan de VVD aan en vindt dat dat het mede faciliteren van de circulaire economie is;
- vraagt of Hart voor Hilversum en de wethouder achter voortgang de operatie Steenbreek staan, die kan leiden tot meer behoefte aan compost; **Hart voor Hilversum** erkent dat operatie Steenbreek moet doorgaan, maar dat staat los van de compostbak voor de tuin, waardoor ook de groenbak minder opgehaald kan worden; **Leefbaar Hilversum** wijst op mensen in appartementen met een gezamenlijke klike, waarnaar ook gekeken kan worden.

Wethouder Heller:

- gaat in op de vraag van de ChristenUnie over een meer actieve rol van de gemeente op inkoop; hij zegt toe de Hilversumse inbreng in het uitvoeringsprogramma van de GAD eerst door de commissie te laten bespreken.

Advisering aan de raad

Alle aanwezige fracties vinden het voorstel rijp voor de raad.

De **PvdA** maakt een voorbehoud en de overige fracties geleiden het voorstel zonder debat naar de raad door.

De **voorzitter** sluit de vergadering om 23.02 uur.

Aldus vastgesteld in de vergadering van de gemeenteraadsvergadering van 15 september 2021,

de griffier,

de voorzitter,

P.M.H. van Ruitenbeek.

P.I. Broertjes.